

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{4}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4.50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirii”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

In zile mari

de Dr. C. Pavel.

Dacă răsboaiele sunt niște focuri, la cari se văd virtuțile sau păcatele popoarelor, atunci groaznicul războiu din zilele noastre, față de care cele mai mari operații strategice ale istoriei sunt numai episoade, este merit, ca încă odată să învedereze, în aceste neîndurate vremuri, credința și eroismul poporului românesc, care astăzi pe trei câmpuri de bătălie a trimis într'un suflet tot ce-i mai mândru în codri și în văile lui.

Trimis-am cu toții ce-i mai mândru pe la noi; oastea și cu flamurile, codrul și cu ramurile.

Și în vreme ce feciorii noștri, cât ai bate în cremene, fură în fața dușmanului, noi cei rămași în urma lor, pe cari doar slăbirea de ani, ori altă datorie ne chiamă, ca aici acasă să fim țerii de apărare, dela arhieriei până la cel din urmă cărturar, ca un zid de strajă neadormită stăm în preajma înaltului tron cu îndemnurile, cu munca și cu avutul nostru.

Acest popor astăzi dovedește că în ascultarea și hărnicia lui războinică poartă energiile unei propășiri pe toate terenele.

În viforul năstrujnic al acestor învolburări de neamuri, poporul românesc prin credința lui către tron, prin iubirea lui de patrie dovedită, ca de atâtea-ori, prin faptele celui mai strălucit eroism, trebuie să fie îndreptătit la o nouă platformă de existență așa precum aceea îi revine amăsurat vredniciei lui.

*

Focul arde; virtuțile precum și păcatele se văd.

Mari și veșnice sunt învățăturile ce se desprind din zângătul și răpăitul melor, din bubuitul tunurilor, din aceste înfiorătoare trile ale acestui groaznic concert. În surlele lui parcă sus Domnul Puterilor a suflat fiorul

acordurilor de înarmare și vrăjmășească pornire.

După ce de atâteaori grația poporului Său celui ales în chipul cel mai desăvârșit al dragostii, așa cum a lăsat să grăiească slujitorii Legii Nouă, și glasul Lui a rămas glas, ce sună în pustie, vine acum între tunete și fulgere, precum odinioară în muntele Sinai, ca să ridice sus și tare tablele veșnicilor principii și porunci ale rostului omenesc aici pe pământ. Aceste sunt legile cari privesc în deosebi datorii omului către Ziditorul său, datorii pe cari sunt așezate adevăratele temelii ale ordinii morale atât în stat cât și în familie.

Nesocotirea acestor mari și veșnice adevăruri pricinuește cu o forță și urmare inexorabilă, că astăzi cea mai superbă expresie a geniului latin să-și îndoiaie grumazii sub loviturile neamurilor potrivnice. Și Parisul — *Ville de Lumiere* — *Lumiere du Monde* — largi va trebui să-și deschiză porțile înaintea celui ce vine cași sabia Domnului peste capul lui. Mântuirea patriei nu începe cu jertfele din urmă ale femeilor din Cartagena cea bogată și coruptă. Nu va folosi averea în ziua urgiei. Și etârziu a-Ți da și cea din urmă măsură a jertferei și a energiei, cum face astăzi poporul francez, atunci când patria deja e în gura prăpastiei pe care tu ai pregătit-o.

Mântuirea și apărarea pământului sfânt al patriei încep pe băncile școlii.

Zguduitoare privesc a vedea cum pierzarea ta din tine este. Dar mâna dreaptă a istoriei măsură fiecărui neam cu balanța nepărtinitoare a trecutului. Să ne gândim la morala etice și filozofice a guvernelor franceze, cari au scos morala creștină din familie, din școală și din stat, cari au declarat religia de o unealtă particulară, cari au confiscat averile bisericii și banii fundațiilor pie, cari au făcut grajd din casa Domnului și cari au batjocorit pe slujitorii lui.

Acum culeg rodul moralei ce se desprinde din murdăriile naturalismului (*Bêt-humaine*) lui Zola, din — *nouveau jeu și dedoublement dela conscience* așa cum aceste epidemii literare și morale ni-se prezintă în bătăliile scrisului unor realiști și decadenți ca: Guy de Maupassant, Henri Lavedan, Marcel Prévost, Flaubert, Bsurget, Brioux, Bernstein Bataille scl.

Ce flori de mlaștină și cum s'a făcut, ca această molimă literară să-și transmită duhorile în nările noastre tocmai prin mândra țară a României, unde o seamă de falși și agremați, unde ciocoismul literar sub diferite forme: *symbolism, futurism* și alte ineptii, — prinse de prin gunoaiile Parisului, urmează să atenteze la idealismul la curățenia și limpezimea gândirii și a scrisului românesc.

E timpul suprem ca să ne dăm și noi odată seamă cu direcția aceasta. A sosit vremea și acum este, ca să ne îndreptăm privirile noastre spre întinsele câmpuri de bătălie din preajma Parisului și să învățăm, că nu este tărie, că nu este sfat, nici înțelepciune în contra lui Dumnezeu și iar să mai învățăm, că Domnul, acela, cari în cele bune sunt statornici, măriri, onoare și nemurire da, ca să strălucească ca soarele.

În fața vâltoarei apocaliptice, unde l-a împins vechile păcate, Parizul se roagă. Parizul, acest Promoteu al lumii moderne, care a vrut să fure de sus alt foc decât acela, pe care Domnul l-a trimis să lumineze și arză în inimile noastre, ... Parizul se roagă. Și pilostrii din jurul sombrului dom *Madeleine* și arcadele catedralei *Notre Dame* resfrâng întrebătoare murmurul haotic al miilor de guri, cari astăzi se roagă și plâng cu psalmistul: »Făcutu-s'au lacrămile mele mie pâne ziua și noaptea când mi-se zicea, unde este Dumnezeuul tău«.

Scrisoare din Beiuș.

23 Sept. 1914.

Cel mai puternic scut al neamurilor este păstrarea tradițiilor sfinte din bătrâni și îndrumarea tinerimii la izvoarele nescutate ale luminării în spirit creștinesc, care în vreme de primejdie singur este în măsură de-a îndrepta mințile și a da inimilor noastre entuziasm și tărie.

Un popor din care dispar virtuțile creștinești, dispar și virtuțile vitejești precum și cele naționale, pentru că adevărata cultură și adevărata tărie a unui popor consistă în cultivarea și cinstirea veșnicilor temelii ale vieții omenești, în practicarea moralei și în susținerea idealurilor naționale.

Acestor idealuri a ținut să închine Ilustritatea Sa Prea Sfințitul arhiepiscop al diecezei gr-cat. de Oradea-mare cu începerea acestui an școlar trei mărețe clădiri, un Seminar și două Internate, ridicate două în Oradea-mare, iar un Internat în Beiuș, în al doilea scaun eparhial și centrul vieții noastre culturale din părțile ungurene.

Aceste zidiri însă, în urma vremilor grele prin cari trecem, estan numai în parte se vor putea da destinației lor. — La școlile din Beiuș Internatul *Pavelean* de băieți s'a lărgit cu o puternică clădire, astfel, că acest institut de educație de aci înainte va fi în măsură să primească 200 de elevi.

În urma acestor lărgiri și înzestrări numărul elevilor dela gimnaziu an de an e în creștere. Anul acesta deja înainte de începerea înscrierilor, 22, 23, 24 Sept. pentru fiecare clasă din gimnaziul inferior, s'au anunțat peste 70 de elevi, așa, că Înaltul Patron a cerut voie ministrului de culte și instrucție, de-a primi elevi în număr mai mare în gimnaziul inferior decât până acum. — Tot din acest prilej s'a sulevat trebuința, ca îndatăce vom avea vremuri mai alinate, să se deschidă barem două clase paralele. În vederea acestei opere de lărgire a gimnaziului nostru din Beiuș, directorul *Vasile Ștefanică*, care până azi a ținut și postul de director al școlii civile de fete, s'a simțit îndemnat a-se retrage din acest post, reținându-și numai conducerea gimnaziului.

Ilustritatea Sa, Preasfințitul Patron fiind cu ascultare la cererea aceasta, deși cu părere de rău, l-a absolvat dela postul de director al școlii civile de fete, dând în aceeași vreme expresie adâncii mulțămiri și recunoștințe pentru îndelungatele servicii, pentru reputatul zel de ordine și nețărmuritul devotament, cu cari directorul *Ștefanică*, a vegheat asupra dezvoltării, al bunului nume și al nivelului de cari azi se bucură acest scump institut de educație și luminare al fetițelor române.

Nu e voie ca eu aci să fac azi amintire în termeni mai lungi despre aceea, că cine a fost directorul *Vasile Ștefanică* pentru școala civilă de fete din Beiuș. În scurgerea celor 18 ani dela întemeierea acestui institut atât de scump inimilor noastre românești, sute și sute de părinți pot să facă mărturie despre ceea ce a fost *Vasile Ștefanică* pentru școala aceasta începând dela cea dintâiu ființare a ei, când la chemarea Marelui Întemeiator, a luat în primire conducerea aceleia până în ziua când solicitat

de alte preocupări de ordin mai înalt a ținut să se retragă.

Abstragând dela distinsele sale calități de pedagog, ca director al acestei școli ridicată în rândul dintâiu pentru orfanele preoților și ale învățătorimii din dieceza Oradeană, s'a afirmat drept „*homme en thème*” în deosebi prin cunoscutul lui simț de viață practică, pe care a ținut să-l infiltreze în mințile și în inimile miilor de eleve și ale zecilor de mii de elevi în lunga și rodnică sa carieră de dascăl românesc.

Acestor calități este de a se atribui și ridicarea gimnaziului din Beiuș, sub conducerea directorului *Ștefanica*, la nivelul admirat și recunoscut de toți bărbații noștri de școală și de toate forurile școlare.

Dreptee analele școlii civile de fete din Beiuș vor păstra cu mândrie amintirea celui dintâiu director al ei, care, prin munca organizatoare, prin sfatul și îndemnul părintești cu cari au ușurat greutățile începutului întimpinate de corpul profesoral dela aceea școală, prin neștrămutata lui râvnă pentru ridicarea nivelului și al bunului nume de care azi se bucură această lumină a ochilor noștri, care, — zic, — în aceste anale de o superbă pagină vrednic s'a făcut.

*

În locul directorului *Vasile Ștefanică* a fost numit dela gimnaziu, *Camil Selăgian*. Noul director în acest post aduce munca conștiențioasă și spornică a 14 ani de carieră profesorală, un spirit de ordine, priecere, modestie și o ținută socială vrednică și distinsă. Toate aceste însușiri l-au indicat pentru acest post, unde dorind îi dorim, ca în lungime de ani să se facă vrednic de recunoștința neamului și a sf. noastre biserici.

*

Luni, în ziua de Sfântă Măria mică în biserica catedrală din Beiuș a pontificat Ilustritatea Sa Preasfințitul episcop diecezan. La sfârșitul slujbei dumnezeiești s'au făcut rugăciuni și s'a cântat doxologia cea mare în semn de preamărire alui Dumnezeu din prilejul alegerii noului Pontifice roman, Papa, Benedict al XV-lea, pe cum și pentru îndelungata și glorioasă păstorire aceluia.

*

După *Te Deum* am ieșit cu litie la noua clădire a internatului *Pavelean* de băieți, unde s'a făcut sfințirea apei și sfințirea noului lăcaș al științelor și al virtuților. Ilustritatea Sa într'o scurtă, dar adânc mișcătoare cuvântare predă destinației sale acest edificiu, accentuând greutatea vremilor prin care trece țara și poporul românesc. Îi Sa cu glas vibrător de emoție sufletească dă mulțămintă lui Dumnezeu, că totuși în neadormita Sa îngrijire față de aceste scumpe așezăminte de luminare și creștere a tinerimii noastre, a putut cu darul și cu vrerea Celui de sus, să mai adauge la moștenirea trecutului, această zidire și așa s'a făcut un mare pas spre dezvoltarea și mai departe înflorire a acestor școli întru luminarea poporului românesc, întărirea și înălțarea patriei noastre.

Numărosul public, intelectuali și popor cu ochii scâlțați în lacrimi au aplaudat înălțătoarele cuvinte ce vestesc o nouă binefacere pentru noi.

Coresep.

Comunicarea dlui profesor N. Iorga la Academia Română.

Dl profesor N. Iorga a făcut în 6 Sept. v. după amiazi o interesantă comunicare la Academie, tratând despre epoca lui Constantin Brâncoveanu, și arătând în același timp, ce îndatoriri trebuie să aibă Academia română față de opera acestui domnitor

Constantin Brâncoveanu — spune savantul nostru istoric — nu a fost numai un ctitor de biserică sau un bun gospodar al intereselor Valahiei și al neamului românesc. Brâncoveanu a fost și un cultivator al învățaturii române.

În timpul lui Brâncoveanu, pela 1700 numai în Italia exista o instituție de înaltă cultură națională și apoi această instituție a luat ființă și în Franța.

La noi deci nu putea fi vorba de așa ceva: Brâncoveanu, însă, îndemna pe boeri să scrie și să tipărească sperând, că astfel va putea să înfăptuiască o operă de care urmașii să se poată folosi.

Se formase un fel de Academie a oamenilor învățați, din cari făceau parte: Constantin Stolnicul, Frații Greceanu, medicul Hareti și medicul Ioan Comăneanu, Dosotei de Ierusalim, Hrisante Atanasie, Gherasim de Alexandria etc.

În vremea lui Brâncoveanu s'au tipărit lucrări de valoare: Cronica domniei lui, traducerea bibliei, care s'a răspândit în toate bisericile românești.

Tot în această epocă au apărut lucrări de adevărată artă tipografică.

Dl profesor N. Iorga, termină comunicarea dsale cu următoarele cuvinte:

Incheiem cu o constatare bună de mângâiere pentru oricine lucrează în această lume în care din tot ce suntem, rămâne ce am făcut, ce am făcut pentru alții.

În vremi cumplite tronuri se dărâmad capete, cari au purtat cuca domnească societăți întregi se turbură și decad, incultură și imoralitate se întind acolo unde a fost odată cinstită truda pentru luminarea minților omenești.

Ce e mai sfârmicios, mai supus pierderii de cei fără știință decât pagina subțire a cărții.

Orice adevăruri ar cuprinde și ori ce comori de artă s'ar fi țesut pe dânsa? Dar nu când zidurile se sfarmă și oțetul se frânge, acel gingaș mijloc al omenirii care e cartea, se păstrează ca prin voința nebiruită a acelor puteri prin care între răutățile și trivialitățile vieții suntem idealști și buni și scriptura mântuitoare de primejdie vorbește la ceasul ei de măreție și sfințenie lucrurilor cari au fost.

*

Ședința a fost prezidată de d. I. Negruți, care deschizând ședința a anunțat că după pierderea membrului corespondent Pompiliu Eliad a urmat o altă pierdere regretată de toți membrii Academiei și de știința istoriei religioase a profesorului de teologie Nicolae Dobrescu.

Războiul european.

Războiul cu Sârbii.

Biroul tel. ung. comunică următoarele:

Luptele îndârjite ale trupelor noastre din Sârbia sunt încoronate de succes. Pozițiuni importante sunt în posesiunea noastră.

Pozițiunile dominante dela Krupany, Iagodnja și Dlje-crni, în jurul cărora s'au dat lupte îndârjite timp de mai multe zile, au căzut toate în stăpânirea noastră. Opunerea Sârbilor a fost frântă. Că în timpul acestor lupte ale grosului armatelor noastre le-a succes unor detașamente singuratică sârbe și muntenegrine să pătrundă pe teritoriul nostru, unde se aflau numai puțini jandarmi și soldați de-ai noștri, nu trebuie să surprindă pe nimeni dat fiind caracterul stâncos și muntos al țării.

Luptele din Galiția.

Biroul ung. de corespondență publică următorul comunicat oficial:

Pe câmpul de războiu din nordul Monarhiei, făcând abstracție dela unele canonade neînsemnate, nu s'au dat lupte în ultimele zile. Cu tot timpul nefavorabil trupele noastre sunt în condiție admirabilă.

Împăratul german și principii în tabără.

Agencia Wolf anunță: Multămită lui Dumnezeu, că sosesc vești bune din tabără, despre împăratul și despre arhiduci. Principii se supun la aceleași oboseli și primejdii ca și ceilalți ostași. Arhiducele Joachim, care a fost rănit de un glonte, e aproape de însănătoșare.

Luptele franco-germane.

Biroul tel. ung. comunică următoarele din Berlin:

Marele cartier general comunică cu data de 23 Septembrie orele 9 seara următoarele:

Pe aripa dreaptă a armatei germane de vest, dincolo de râul Oise, lupta e continuă. Incercările de încunjurare ale Francezilor n'au avut succes.

Cătră ost până la pădurea Argonne n'au avut loc astăzi lupte mai mari. Spre ost de această pădure am ocupat în decursul zilei de astăzi Varennes. Atacul continuă.

Părțile din armata noastră, cari au atacat întăriturile spre sud de Verdun, au respins contra-atacurile

franceze din Verdun peste râul Meuse și din Toul, capturând prizoneri, mitralieze și tunuri.

Bombardarea forturilor Paroches, Camp des Romains și Miouville cu artilerie grea s'a început, având succese vizibile.

În Lorena franceză și la granițele Alsaciei au fost respinse în unele puncte avangardele franceze. Lupta decisivă încă nu s'a dat.

Din Belgia și depe câmpul de războiu din ost nimic nou.

O telegramă cenzurată din Berlin comunică următoarele:

În timpul ultimelor zile s'au dat luptele cele mai vehemente, cari continuă. Ziua și noaptea s'au dat neîntrerupt atacuri.

Vineri a explodat o granată în cartierul general englez, producând mare zăpăceală, fără a răni însă pe nimeni din statul major general. Germanii au așezat la aripa dreaptă tunurile de cel mai mare calibru. Pe înățimi focul devenea câteodată atât de cumplit, încât era imposibil a transporta morții și răniții.

Bombardarea catedralei din Reims. Protestul guvernului francez.

Guvernul francez a adresat o notă de protestare cătră toate statele pentru bombardarea catedralei dela Reims. Conținutul acestei note diplomatice este următorul:

»Cu toatecă nici măcar la aparență nu a fost o necesitate militară, totuș trupele germane voinde a-și satisface patima lor de a pustii au bombardat din adins și cu vehemență turnul catedralei dela Reims.

În acest moment acest edificiu cu renume mondial este numai o ruină.

Guvernul francez își consideră de datorie ca să expună disprețului întregii lumi această respingătoare operă a vandalismului, în urma căreia un sanctuar al istoriei franceze a căzut pradă flacărilor, prin ceace neamul omenesc a fost jefuit de o moștenire artistică aproape fără păreche.

La această încriminare marele stat major german cu data de 22 Septembrie dă următorul răspuns:

Guvernul francez a afirmat, că bombardarea catedralei dela Reims nu a fost necesară din punct de vedere militar. Față de această afirmare stabilim următoarele:

Dupăce Francezii au făcut din orașul Reims punctul principal al defensivei lor, întărindu-l de pretutindenea cu șanțuri — ne-am văzut necesități de a ataca orașul cu toate mijloacele posibile. Comandamentul suprem german a primit instrucția de a cruța catedrala până când inamicul nu se va folosi de ea în detrimentul nostru.

Dela 20 Septembrie pe frontispiciul catedralei s'a arborat drapel alb, pe care trupele noastre l-au și respectat, pânăce odată noi observăm, că din turnul bisericii armata inimică face observări asupra mișcării trupelor noastre arătând artileriei franceze, că oare loviturile ei cu ce succes bombardează șirurile infanteriei germane. Ne-am văzut deci siliți de a îndepărta acest punct de observare a inamicului. Această intenție trupele noastre și-au realizat-o cu foc de șrapnele al artileriei de câmp, deoarece artileria de cetate ce ne era la îndemână nu a avut permisie de a da foc. Focul de tun a fost oprit dupăce ne-am convins, că stațiunea de observare a fost îndepărtată din turn. Dupăcum am putut stabili până acum:

Edificiul exterior și turnurile catedralei sunt neatinse, coperișul însă este distrus de flăcări.

Trupele de asediu ale noastre nu au depășit deci limitele necesității. Evident, că răspunderea o poartă inamicul, care a documentat, că capo d'operele sale de clădire — abuzând de steagul alb — le exploatează spre scopuri nepermise.

(Agenția telegrafică ungară).

Războiul pe mare.

Torpilare germane au scufundat trei (3) crucătoare engleze.

A. T. U. anunță din Berlin: La 22 Septembrie seara la 9 ore, s'a dat următorul comunicat oficial la Lodra.

Un vas submarin a cufundat în marea Nordică trei crucătoare pancerate engleze, cu numele: Aboukir, Hogue și Cressy. O parte însemnată din personalul și ostașii acestor vase a fost salvată de vapoarele de războiu engleze și holandeze, cari au grăbit la locul primejdiei. Ciocnirea a avut loc la 22 Septembrie dimineața între orele 6—8 spre nord-vest dela Hoeck van Holland la 20 mil. marine.

Comunicatul oficial al comandantului german de marină.

Agencia Wolf anunță: *Torpilorul U. 9 în dimineața zilei de 22 Septembrie la 20 mile marine spre nord-vest dela Hoeck van Holland a cufundat crucișătoarele engleze Aboukir, Hogue și Cressy. Subscris Bencke, subșeful șefului statului major.*

Cele trei crucișătoare de mai sus, cari au perit în valuri, au fost dintre celea mai mari crucișătoare pancerate ale Angliei, greutatea lor a fost 12200 tone, mașinile au avut 21000 puteri de cai. Pancera a avut o grosime de 152 cm.

Cum s'a întâmplat atacul?

Agencia Wolf anunță: Vasul submarin U. 9 a început atacul contra crucișătoarelor engleze Marți în 22 Septembrie dimineața la 6 ore pe un timp admirabil. Atacul prim a fost îndreptat contra vasului Aboukir care după 5 minute eră cufundat. Celelalte 2 vase pancerate, la început au luat parte la lucrările de salvare. După alte trei minute al doilea crucișător Hogue dispăruse în valuri. Al treilea crucișător pe la 8 ore nu se mai vedea.

Bravura aceasta e opera torpilorului U. 9, care de abia a avut 20 oameni. Pe vasele engleze au fost de toți 2265 persoane. Dintre acestea cam 3 din 4 părți adevărat 1700 oameni și-au aflat moartea în valuri.

Submarinul U. 9 a sosit intact la port.

Agencia Wolf anunță: După cum suntem informați, torpilorul U. 9, cu personalul său, a sosit azi după amiază (23 Septembrie) intact.

Podul peste Dunăre.

«L'Echo de Bulgarie» scrie: »Din cauza întâmplărilor triste cari au surprins Europa, tratativele începute între Bulgaria și România privitoare la construirea unui pod peste Dunăre, au fost suspendate. Se crede însă că tratativele între cele două țări vor fi reluate după încetarea definitivă a războiului actual, care s'guduie lumea întreagă.

Politiciani din Ungaria la regele Carol. Viena. Se anunță din București:

Deputatul ungar Mihali, șeful partidului național român și Dr. Hossu, episcopul de Lugoj (nu, de Gherla N. R.) cari au petrecut deunăzi în Sinaia, au fost primiți la 11 c. în audiență de regele Carol.

(„Die Zeit“).

Atitudinea României. Știri din București spun, că guvernul român a respins protestul ambasadorului rus, dat de acesta, fiindcă guvernul român, a oprit transportarea trupelor rusești în Sârbia. Guvernul român s'a provocat la aceea, că fiind România o putere neutră, a avut datorința să o facă aceasta.

Wilson nu continuă acțiunea de pace. Agenția Reuter anunță, că președintele statelor unite Wilson s'a hotărât că nu va continua acțiunea începută de pace, până când nu va fi rugat de-o parte beligerantă.

Schimbarile prinsonerilor. Din cercurile diplomatice se anunță, că guvernul rusesc a făcut ministeriului nostru de externe unele propuneri, cari probabil vor fi primite. Aceste propuneri sunt următoarele:

1. Cancellariile de prinsoneri din Viena și Petersburg, Intrucat numai e posibil, să între în legătură telegrafică nemijlocită.

2. Medicii militari ruși, să-i folosească la curarea răniților ruși; tot așa vor face și ei cu medicii noștri.

3. Să cadă de acord într-o aceea, ca să se poată trimite bani prinsonerilor ruși dela noi și la ai noștri din Rusia.

4. Să se înțeleagă, ca supușii ruși trecuți de 40 ani să fie eliberați, rușii încă vor purcede asemenea cu cetățenii austrieci și ungari. Se crede, că în punctele acestea se vor putea face învoielii și concesii reciproce.

Cătră Cetitori.

Trăim timpuri excepționale și luptăm cu dificultăți mult mai mari, ca până aci, provenite din cauza războiului, ce a venit peste țeara noastră.

Cei-ce nu cunosc afacerile zăricitei, n'au nici idee de năcazurile, cu cari avem să ne luptăm. Și tocmai în vremi de aceste, când foaie și cetitori ar trebui deopotrivă mai mult și mai cu de-adinsul să se spriginească imprumutat, cu durere trebuie să constatăm, că Iubiții noștri cetitori nu își îndeplinesc îndatoririle. Am intrat deja în pătrarul ultim al anului și nici pe jumătate din abonamentii noștri nu și-au plătit încă abonamentul!... Ce să mai zicem de restanțele anilor trecuți?!.. Intr'adevăr, ne vine să desperăm de atâta nepăsare și lipsă a sentimentului de datorință....

Binevoească ori-și-cine a socoti, că noi trebuie se plătim lucrători, tipar, hârtie, postă scl. tot cu bani gata. Și de unde? Când abia la 4—5 zile ne vine câte un biet abonament de un pătrar, sau jumătate de an!..

Rugăm pe toți abonamentii restanțieri să binevoească a-și face datorința și a ne trimite abonamentul cuvenit.

Redacția și Administrația.

Diverse.

Din dieceza Lugojului. II. Sa episcopul Dr. Valer T. Frențiu în 11 Septembrie a.c. la sărbătoarea tăierii capului sf. Ioan Botezătorul, a sfințit de preoți pe clericii aba. On. Iuliu Miclea dispus de adm. paroh. în Jittin, distr. protopopesc Oravița. Pe On. Ștefan Câmpian de adm. paroh. în Belotinț, distr. protopopesc al Timișorii. Pe On. Ioan Butnar de adm. parohial în Vaidei, districtul protopopesc al Hațegului. Pe On. Ioan Cizmaș fost adm. paroh. în Jittin l-a denumit de adm. paroh. la parohia Tievaniul mic, districtul protopop. al Oraviței.

Procese de presă sistate. Tribunalul din Oradea-mare a scos de sub scuză pe redactorul responsabil a ziarului „Românul“ din Arad, sistând astfel urmărirea penală în două procese pentru agitație.

Colonel român din armata austro-ungară decorat. Printre ofițeriidecorați pentru vitejia lor figurează și colonelul Boeriu, căruia Majestatea Sa i-a conferit ordinul Coroana de fier clasa III cu decorația de războiu.

Precum suntem informați distinsul colonel român, dl Ioan Boeriu, de origine din Vaida-recea, comitatul Făgărașului, este comandantul regimentului 76 din Strigoniu.

Colera. Un dujman înfricoșat, care seceră fără milă mii de vieți, soț nedespărțit al războiului, și-a ridicat capul și între noi. După rapoartele sosite la ministerul de interne, au obvenit până acum două cazuri de holeră în Muncaciu. Tot după aceste rapoarte, institutul bacteriologic a statorit două îmbolnăviri de holeră în Viena și două în satul Liskodin din Galiția. Bolnavii de holeră amintiți aici, toți sunt ostași.

Princip și soții săi. Mulți își vor fi uitat poate de acest nume, care a provocat războiul mondial de acum. Ziarul „Obzor“ din Seraievo anunță, mai nou, că pertractarea crimei lui Princip și a soților săi va avea loc la finea lunii Noemvrie. Ucigașii vor fi judecați de tribunalul ordinar, din vreme de pace, căci pe când s'a comis atentatul, încă nu eră stare de războiu. Investigația e aproape terminată și actul de acuză, care cuprinde cam cinci sute pagini tipărite, de asemenea e gata. (A. T. U.)

Aviz școlar. La gimnaziul gr.-cat. din Beiuș înscrierile vor fi în 22, 23 și 24, iar prelegerile regulate se vor începe în 25 Septembrie n.; însă cei-ce voiesc — plătiind taxa de înscriere de 30 cor. — se pot înscrie ori în persoană ori prin scrisoare și până atunci. La școala civilă de fete din Beiuș înscrierea și primirea în Internat va fi din 15 până în 24, iar prelegerile deosebite se vor începe în 25 Septembrie.

Direcțiunea gimn. și școlii civile.

Aviz. Să aduce la cunoștință publică, cumcă „Plugarul“ însoțire economică-comercială în Blaj, are de vânzare 200 vagoane lemne de fag crepate cl. I; pe cari le vinde gara Sovata cu prețul 120 cor. per vagon.

Cei-ce doresc să cumpere să se adreseze la biroul însoțirii în Blaj.

Direcțiunea.

Proprietar, editor: Emil Tatar.

Redactor responsabil: Augustin Gruția.